

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

Verlag bijeenkomst OWG 3 – 31 augustus 2018

Deelnemers

VANUIT DE ONTWERPGROEP

Suzanne Barends, Willem de Beaufort, Lodewijk Bergsma, Ferry Heeneman, Hans van den Bosch, Adri Donker, Gerard Dries, Harry van Emden, Sonja Fris, Edith Groothuis, Peter Hilligehekken, Jolanda Janssen, Jan Kalff, Aart Kroeze, Mark de Lange, Cees Lekkerkerker, Enri Leufkens, Jos Nollet, Bert van Schaik, Klaas Soethout, Jos Soons, Geert van Stekelenburg, Joost Visser, Rolf Wijbrans

VERHINDERD

Erik Akkerman, Jan Donker, Linda Horst, Maria Luran, Leo Putman, Jan van Prooijen, Jacques Ruijsenaars, Monique Taminiau, Wisse Tomassen, Adriënne van Woudenberg

VANUIT HET PROJECTTEAM

Jannes van Hove, Evelien Mewe, Waldo Molendijk, Monique van Nieuwenhuizen-Hoeijmakers (allen HDSR), John Boon, Erik van Essen, Eline Amsing (allen Arcadis), Coosje Bakker (gemeente Wijk bij Duurstede), Pim Beerling (provincie Utrecht), Annemarie ter Schure (gemeente Utrechtse Heuvelrug)

Locatie

Theater & Fietscafé De Proloog – Amerongen

1.1 Opening

Welkom door Jannes van Hove. Doel van de bijeenkomst is het bespreken van de Nota van Uitgangspunten, in het bijzonder het Ruimtelijk Kwaliteitskader en het Beoordelingskader effecten. Daarna staat de rol van de Ontwerpgroep op de agenda.

1.2 Ruimtelijk Kwaliteitskader

In het overkoepelende Kwaliteitskader Noordelijke Rijn- en Lekdijk Amerongen – Schoonhoven (Bureau Terra Incognita, 2015) zijn 7 ontwerpprincipes benoemd, t.w.

1. Ontwikkel de dijk als een leesbare en krachtige verdediging tegen het water.
2. Maak de geschiedenis van de dijk zichtbaar.
3. Geef vorm aan het landschap vanuit historische inspiratie.
4. Maak de dijk een beleving voor alle gebruikers; versterk de dijk als recreatieve as.
5. Gebruik de dijk als ecologische verbinding.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

6. Maak een zichtbare relatie tussen de dijk en kruisende structuren.
7. Behoud woningen en beplantingsstructuren.

Voor elk ontwerpprincipe is een kaart gemaakt van het plangebied van de dijkversterking tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen.

De OWG-leden geven de volgende opmerkingen en aandachtspunten mee ten aanzien van de 7 ontwerpprincipes. Dit verwerken we als volgt: Een aantal zaken registreren we in de projectadministratie als wensen & kansen (W), op naam van de persoon die de kans heeft opgeschreven. Oplossingsrichtingen (O) komen in de volgende fase aan de orde, die maken geen onderdeel uit van de nota van uitgangspunten. Alle andere opmerkingen nemen we waar mogelijk op in de nota.

Algemeen

- Ook binnendijkse elementen op de kaart weergeven zoals: ontginningen, Natura 2000-gebieden en geohydrologische samenhang tussen binnen- en buitendijks gebied.

Ontwerpprincipe 1: Ontwikkel de dijk als een leesbare en krachtige verdediging tegen het water

- Aandacht voor het profiel van de dijk in de binnenbocht
- Steunberm buitendijks (O)
- Bij steunberm buitendijks lage voet, goede mogelijkheid voor fietspad (O)
- Aansluiting Kolland haaks houden en beter vormgeven (W)
- Haakse aansluiting bij ridderhofstad Natewisch (W)
- Herstel dijkmuur Amerongen (beter zichtbaar maken en herstel constructie) (W)
- Samenwerking met Utrechts Landschap die alles laat dichtgroeien

Ontwerpprincipe 2: Maak de geschiedenis van de dijk zichtbaar

- Stuk bij Kromme hoek verbeteren, is trapje naar terrein (W)
- Aandacht voor inpassing kasteelpark en informatievoorziening over kasteel
- Pad langs ridderhofstad Natewisch aanleggen en toren zichtbaar maken (W)
- Oude grenspalen, peilhuisjes, etc. in stand houden (W)

Ontwerpprincipe 3: Geef vorm aan het landschap vanuit historische inspiratie

- Peilhuisje nabij Amerongen behouden (W)
- Boomgaard Lekdijk 2 en rietput ter hoogte van Lekdijk 5/7 behouden (W)
- Benut de functionaliteit van taluds
- Net over de grens kijken van plangebied is essentieel vanwege de beslissingsfase t.a.v. Bosscherwaarden

Ontwerpprincipe 4: Maak de dijk een beleving voor alle gebruikers; versterk de dijk als recreatieve as

- Kastelenwaard is een belangrijk zichtpunt (Kasteel Wijk bij Duurstede). Vanaf hier is zicht helemaal tot aan de Utrechtse Heuvelrug. Er zijn echter te weinig bankjes etc. om dit te kunnen beleven.
- Meer rustplaatsen, d.w.z. bankjes etc. (W)
- Duidelijke scheiding tussen recreatie en natuur: extra fiets-/ wandelroutes in het recreatiegebied, niet in het natuurgebied
- Wandelroute langs Natewisch aansluiten op Klompenpad naar Essenhakhoutbosjes (W)
- Kolland pad buitendijks aansluiten i.p.v. over de dijk (W)
- Klompenpad door een particuliere achtertuin is een slecht plan en zorgt tevens voor verstoring van het leefgebied van beschermde diersoorten

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

- Handhaving 60 km/h voor gemotoriseerd verkeer (O)
- Autoverkeer tijdens weekenden weren (O)
- Tol betalen d.m.v. fotocamera's, bijv. op zondagen (O)
- Langzaam verkeer voorrang, snelheid omlaag
- Geslotenverklaring voor motoren in het weekend (O)
- Autoluwe Lekdijk heeft voorkeur boven dijkfietspad
- Fietsers op de dijk houden, vanaf daar heb je naar twee kanten uitzicht
- Het weren van auto's en motoren veroorzaakt elders meer overlast
- Geen fietspad onder aan de dijk, wel op de dijk. (W)
- Motoren van de dijk af (O)
- Geen extra asfalt voor fietspad of rode stroken zodat de weg smal lijkt. Wel een kans: een grind-/schelpen fietspad onder aan de dijk (W)
- Uitrusten van ontzanding Bosscherwaarden door zwembad aan te bieden tegen de kom van Wijk bij Duurstede is irreëel

Ontwerpprincipe 5: Gebruik de dijk als ecologische verbinding

- Aan de rand van Wijk bij Duurstede en Amerongen een wildrooster plaatsen (W)
- Visplan maken
- Ecologische relatie tussen Kolland en Bovenpolder
- Over gehele dijk open begrazing aan de zuidkant, wildroosters en schapenkooi
- Natura 2000-gebied Lunenburgerwaard en ecologische relatie langs de Kromme Rijn
- Noordzijde dijk (binnendijks gebied) agrarisch houden (W)

Ontwerpprincipe 6: Maak een zichtbare relatie tussen de dijk en kruisende structuren over de rivier

- Oude inlaat Kromme Rijn markeren (W)

Ontwerpprincipe 7: Behoud woningen en beplantingsstructuren

- Behoud wilgen in Amerongen (W)
- Uitlichten van de oude lanen in Kolland op de kaart
- Lekdijk 2 (Rijksmonument) ontsluiten (W) en opheffen wateroverlast
- Wildgroei van wilgen in toom houden (W)

1.3 Beoordelingskader

Het beoordelingskader is toegelicht. Het is een manier om effecten van meerdere alternatieven en/of varianten op verschillende aspecten en criteria te beoordelen en te vergelijken. Er wordt nadrukkelijk vooraf geen hiërarchie of prioritering aangebracht in de aspecten. Het wegen welke aspecten het belangrijkste zijn is voor iedereen anders en is daarmee uiteindelijk een bestuurlijke afweging. Het beoordelingskader maakt transparant en expliciet welke effecten en waarden meegenomen moeten worden in deze afweging. Daarbij vormt waterveiligheid het uitgangspunt en dit wordt daarom niet in het kader genoemd (alle alternatieven moeten altijd een veilige dijk opleveren). Daarmee wordt aan de ontwerpgroep gevraagd een advies te geven aan het bestuur welke oplossing of variant zij het beste vindt en waarom (Voorkeursalternatief).

Aanvullingen en opmerkingen:

- Toevoegen criterium 'mate van circulariteit/duurzaamheid'.
- Is de mate van functionaliteit ook een criterium? ANTWOORD: Dat is verwerkt in het criterium beheer & onderhoud.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

- Kunnen de criteria ‘investeringskosten’ en ‘levensduurkosten’ niet worden samengevoegd tot 1 criterium ‘exploitatiekosten’? ANTWOORD: Dit kan niet omdat deze criteria afzonderlijk anders kunnen scoren bij de weging. De samenvoeging doet dan geen recht aan een goede weging.
- Criterium ‘woongenot’ wijzigen in ‘wonen’.
- Criterium ‘functionaliteit’ toevoegen.
- Gevraagd wordt om voorbeelden vanuit andere projecten om een beeld te kunnen krijgen hoe het beoordelingskader in de praktijk werkt.

1.4 Afronding en vervolg

- o Jannes geeft een korte toelichting op het proces zoals dat bij de dijkversterking Gorinchem-Waardenburg (GO-WA) is gelopen. Ca. 100 bewoners hebben in 5 werkgroepen ideeën over de dijkversterking verzameld, uitgewerkt, afgestemd en met elkaar draagvlak gezocht. Uiteindelijk zijn de belangrijkste uitkomsten gepresenteerd aan de bestuurders van de betrokken gemeenten, provincies, het waterschap en het Rijk. Vervolgens vraagt Jannes de OWG leden aan te geven waarom een ieder deelneemt en hoe iedereen zijn of haar rol ziet. Er wordt o.m. genoemd:
  - Ik ben een bezorgde bewoner (t.a.v. de waterveiligheid / t.a.v. de verkeersveiligheid)
  - Ik wil invloed hebben op het eindresultaat; meedenken vanaf het begin
  - Ik doe mee vanuit mijn eigen belang /
  - Ik vind dat eindresultaat mooi moet worden, waar we allemaal iets aan hebben.
- o Afgesproken wordt een aantal mensen van de dijkversterking GO-WA uit te nodigen voor de volgende bijeenkomst (OWG4 – 25 oktober a.s.) om hierover van gedachten te kunnen wisselen.
- o Door Pim Beerling wordt een korte presentatie gegeven over het ambitiedocument van de provincie Utrecht, Op naar een mooie dijk!. Ook de gemeenten zullen hun rol actief oppakken.
- o Op 8 oktober a.s. organiseert het waterschap een openbare informatieavond voor alle bewoners in dit gebied. Op deze avond zal de ontwerpgroep ook worden voorgesteld. Jannes nodigt de leden uit aan te geven wie bereid is om kort iets te vertellen over de ontwerpgroep.

1.5 Acties

ID	Actie	Door	Eind datum
1.	Sturen voorbeelden van beoordeling alternatieven	Jannes	Eind september
2.	Voorzitters bewonersgroepen dijkversterking Gorinchem-Waardenburg uitnodigen voor de volgende bijeenkomst op 25/10	Jannes	25 oktober
3.	Openstaande vraag beantwoorden: hoe besluit het bestuur? Welke wegingsfactoren spelen mee?	Jannes	25 oktober
4.	Uitleg over Bosscherwaarden	Jannes	Eind september

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

Bijlage A

Registeren van wensen en kansen

De volgende zaken registreren we in de projectadministratie als wensen & kansen, op naam van de persoon die de kans heeft opgeschreven. Ten behoeve van deze registratie willen we graag van u weten door wie onderstaande wens is aangegeven. En ook vragen wij u uw wens zo expliciet mogelijk te omschrijven (met eventueel toevoeging van de exacte locatie).

Ontwerpprincipe 1: Ontwikkel de dijk als een leesbare en krachtige verdediging tegen het water

1. Aansluiting Kolland haaks houden en beter vormgeven (W)
2. Haakse aansluiting bij ridderhofstad Natewisch (W)
3. Herstel dijkmuur Amerongen (beter zichtbaar maken en herstel constructie) (W)

Ontwerpprincipe 2: Maak de geschiedenis van de dijk zichtbaar

1. Stuk bij Kromme hoek verbeteren, is trapje naar terrein (W)
2. Aandacht voor inpassing kasteelpark en informatievoorziening over kasteel
3. Pad langs ridderhofstad Natewisch aanleggen en toren zichtbaar maken (W)
4. Oude grenspalen, peilhuisjes, etc. in stand houden (W)

Ontwerpprincipe 3: Geef vorm aan het landschap vanuit historische inspiratie

1. Peilhuisje nabij Amerongen behouden (W)
2. Boomgaard Lekdijk 2 en rietput ter hoogte van Lekdijk 5/7 behouden (W)

Ontwerpprincipe 4: Maak de dijk een beleving voor alle gebruikers; versterk de dijk als recreatieve as

1. Meer rustplaatsen, d.w.z. bankjes etc. (W)
2. Wandelroute langs Natewisch aansluiten op Klompenpad naar Essenhakhoutbosjes (W)
3. Kolland pad buitendijks aansluiten i.p.v. over de dijk (W)
4. Geen fietspad onder aan de dijk, wel op de dijk. (W)
5. Geen extra asfalt voor fietspad of rode stroken zodat de weg smal lijkt. Wel een kans: een grind-/schelpen fietspad onder aan de dijk (W)

Ontwerpprincipe 5: Gebruik de dijk als ecologische verbinding

1. Aan de rand van Wijk bij Duurstede en Amerongen een wildrooster plaatsen (W)
2. Noordzijde dijk (binnendijks gebied) agrarisch houden (W)

Ontwerpprincipe 6: Maak een zichtbare relatie tussen de dijk en kruisende structuren over de rivier

1. Oude inlaat Kromme Rijn markeren (W)

Ontwerpprincipe 7: Behoud woningen en beplantingsstructuren

1. Behoud wilgen in Amerongen (W)
2. Lekdijk 2 (Rijksmonument) ontsluiten (W) en opheffen wateroverlast
3. Wildgroei van wilgen in toom houden (W)